

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema I.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

APPENDIX

II. PARTIS PROMPTVARIÏ
 EXEQUVALIS, CONTINENS DISPO-
 sitionum FVNEBRIVM, decadem vnam, aucta-
 rii loco cæteris subiectam.

THEMA I.

Gen. 27. v. 2.

Verba Isaaci ad filium Esau :

Ecce ego senui, & ignoro diem mortis meæ.

DISPOSITIO.

PAucula sunt hæc verba venerandi & piissimi senis, Pa-
 triarchæ Isaaci. Frequenter autem Syracensis monet vt
 diligenter obseruemus verba senum, honoratorum præ-
 fertim, Syr. 6. v. 36. & 8. v. 9. 11. Insigne etiam est illud Syr.
 39. v. 1. & seqq. Ideoque & nos hæc verba Isaaci exami-
 nabimus, nihil dubitantes, quin maximam ex illis capere
 possimus vtilitatem. Primum autem verba Textus accu-
 ratius perlustrabimus, deinde, quomodo illa ad nostram
 doctrinam aliquid conferre possint, addituri.

Textus.

Vocat Isaacus ad se filium Esauum, vt præparer cibum
 de carne ferina. Das alter ist gesûstig / dicitur proverbio.
 At hæc non fuit principalis causa, sed voluit simul Testa-
 mentû condere, q̄ patet ex verbis *vt benedicat tibi animâ
 mea antequam moriar.* Hoc enim solenne erat Patriarchis
 Sicut patet exemplo Jacobi Gen. 49. Blandis ipsum vero
 verbis compellat bonus senex. Ecce senui. Jam tum ex-
 cesserat animum centesimum. Etenim Genes. 26. v. 20. cum
 esset quadraginta annos natus duxit vxorem. Illa sterilis
 est annis aliquot. At post eodem ca. v. 34. Esau filius iâ est
 quadragenarius, quando & ipse duxit vxorem Imo ex sup-
 putatione videtur colligi posse, Jacobû an. ætatis 77. abi-
 ille in Mesopotamiâ. Verisimile igitur est circa annû ætatis

Bbb

136. vel

ad hunc, necesse est
 curam huiusmodi
 ad considerandum
 Non oportet
 ad hunc
 elis, Luc. 14. n.
 4. 3. Imagin
 ra regum Dei,
 hunc et patet de
 in laudibus
 Quia passim
 in carnis libe-
 ric communita
 rempore effe-
 nodum, a rena
 Mi compari
 timar, peram h
 una vi-
 cam ipia

136. vel 137. Isaacum hæc verba proloquutum. Dicuntur etiam iam tum caligasse oculi eius vt videre non potuerit. v. 1. huius capitis.

Quamuis vero multis annis adhuc superuixerit bonus Isaacus: (inuenit namq; ipsum filius Jacobus qui iam cælebs est, adhuc superstitem in Mambre, cū ex Mesopotamia rediisset, secumq; filios adultos non nullos adduxisset vt pater ex Genes 34. & 35.) tamen ex his verbis apparet, quænam fuerint ipsius in senectute meditationes. Addit enim, *ignor o diem mortis meæ.* Hoc autem vult dicere: Ego iam senex cæcutiens nihil aliud animo versare soleo, quæ horam mortis. De qua quando sum incertior tanto magis sum sollicitus. Non possum mihi promittere multos annos vitæ: interim tamen non sum certus, quando mihi hinc discedendum fiet hoc forsitan breui, vel cras etiam ideoque hodie prius non tantum satiari cupio ferina: sed simul exsequi cupio, quod dudum animo concepi, scilicet vt disponam inter vos filios meos, sicut iudico vobis consultum. Semper tamen sum paratus, & recordor nouissimorum, iuxta id Syr. 7. v. 4.

Fiat mihi secundum beneplacitum Domini.

L O C I.

I. Memorabilis hinc Doctrina surgit pro senibus, vt discant, quænam in senectute debeant esse ipsorum piæ meditationes: scilicet de hora mortis & discessus ex hac vita.

Hoc non omnes omnino senes semper tractant. Habet enim senectus sua quoque vitia apud nonnullos.

Alii enim in senectute tractant nummos & sunt auari, & quanto minus itineris conficiendum habent, tanto plus querunt viatici. *Wiß inen jinner zerrinnen.* Quia promittunt sibi adhuc plures annos vitæ. Sicut is Luc. 12. v. 19. habes bona *in annos plurimos.*

Alii sunt inuidi & meditantur vindictam contra aduersarios. Alii sunt libidinosi, sicut duo illi qui tentant pudicitiam Susannæ, De quo Syr. 25. v. 4. senex adulter.

Pii autē senes semper de sine cogitant. Sicut Simeon
 auac

nunc dimittis. Luc. 2. Sicut Josua, cap. 23. v. 2. Ego senui.
Et v. 14. Ecce ingredior viam vniuersæ carnis. Idem Da-
uid 1. Reg. 2.

UTILIS est hæc mortis meditatio, vt ambulemus cor-
de sapienti Psal 90. v. 12.

Memorare nouissima & non peccabis. Syr. 7. v. 40.

Memento finis. Syr. 28. v. 6. & 38. v. 21.

II. At hæc non profenibus tantum sed simul etiam pro
iuuenibus dicuntur. Quia non omnibus datur ad longam
vlt; senectam viuere. *Was an trägt so viel Xelber als Rühre
haute zu Markt.*

Ideoq; illi etiam monentur, memento creatoris in iu-
uentute tua. Eccl. 12. v. 1.

Josias puer querit Dominum. 2. Paralip 34. v. 3.

Spes mea TV à iuuentute mea. Psal. 71. v. 5.

Et cito orandum, delictorum iuuentutis ne memine-
ritis. Psal. 25.

III. Recte veteres prouerbio dicere, certam esse mortem,
at horam mortis incertam, constat ex hoc loco & verbis
Isaaci, qui licet Patriarcha, senex & Spiritu sancto dona-
tus fuerit, tamen de hora mortis incertus est.

At quare Dominus adeo studiose occultat horam mor-
tis? Resp. Ne vnquam simus securi. Vnam horam nescire
nos voluit, vt omnibus horis simus parati.

Hinc tot admonitiones, vigilate, orate, parati estote, vs
digni habeamini stare ante filiū hominis. Matth. 24. Marc.
13. v. 35. 37. 2. Pet. 3. v. 11. Luc. 21. v. 36. Huc spectant Para-
bolæ de seruis, Matth. 24. Luc. 12.

De virginibus prudentibus. Matth. 52. v. 1.

Verum namq; illud Germanico prouerbio decantatū,
Ich gehe auß oder ein; so steht der todt vnd wartet mein.

IV. Exemplum Isaaci omnes boni patres familias imira-
ri debent, vt si quid habent, de quo necessē sit inter liberos
disponere, illud non vsque ad extremum vitæ halitum
differant; sicut nonnulli faciunt, & stulte sibi imaginan-
tur, mox moriendum, vbi testamentum condiderint.

Bbb 2 Sic

Sic semper de die in diem differunt declarationem mentis suæ & tandem nil nisi lites relinquunt posteris. Cogita illud, *dispone domui*, diuinum fuisse mandatum, Ec. 38. v. 1.

F I N I S.

T H E M A II.

1. Sam. 20. v. 3

Verba Dauidis ad Ionathanum

Viuuit Dominus & viuuit anima tua vno tantum gradu ego morsq; diuidimur : vel vnus tantum gradus inter me & mortem.

D I S P O S I T I O.

Verba hæc sunt Dauidis perturbatissimi, cum à Saule nuspiam tutus esse posset, & in maximo vitæ discrimine versaretur & mortem effugere posse minime videretur.

Cum autem omnium hominum, (etiam extra periculum hostile) eadem plane sit conditio, & nemo fere sit, qui de hoc cogitet, quantum distet vita nostra à morte, sicut hic Dauides noster, hæc verbis primam excutiemus & postea subiiciemus locos communes.

Paraphrasis Textus.

Iratum & lænum Saulem (quamuis nunquam lacestrum,) iam dudum fugerat Dauid, & tandem ad Sacerdotem Domini Samuelem, ipsi etiam Sauli formidabilem, confugerat in Rama: sperans se ibi à Saule posse esse tutum. At non tantum nuncios illuc mitit, sed & ipse Saul Rex in Rama venit, & (non sine miraculo) inter Prophetas reperitur ibi. Nihilo tamen fir melior, sed hypocrita est & manet.

Metuens itaque rebus suis, Dauid, cum senex in sinu Prophetæ Samuelis tutum præsidium habere posse animaduerteret, discedit ex Rama, & venit ad amicissimum suum Ionathanum apud hunc in campo conqueritur, de præsentissimo vitæ periculo in quo versetur. Et eleganti simi-

militudine
à morte
possum eu
mor solet
nam emet
prehenda
bi paritur
Profecio
mulza alle
Et hasta
turbatio.
rem, & hoc

Optand
Dauid & f
morte. Iu
longe ad h
Alii in pl
Orogere
quia scrip
Hoc eni
tem Dauid
iam cum n
ber: videlic
Einer Han
& Psal. 144
Ex quid
Qui ingred
ab humo, q
auff überete
tur vix vni
Philosoph
eti à morte
Quo te
Hæc omni
gubte, Me